

Dosarul nr. Ire-227/2021
1-19042053-01-Ir/e-13122021

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2021, declarat de petiționarul Nițu Vasile,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.12.2019 – 09.02.2021;

Instanța de recurs: 06.09.2021 - 15.11.2021;

Instanța de recurs în anulare: 13.12.2021 - 16.03.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

A C O N S T A T A T :

1. Prin încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 09 februarie 2021, a fost admisă parțial cererea deținutului Nițu Vasile, privind: constatarea deținerii în condiții contrare prevederilor art.3 CEDO; reducerea pedepsei pentru deținerea în condiții precare de detenție, în temeiul art.art.385 alin.(5), 473²-473⁴ Cod de procedură penală, pentru perioada deținerii în Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.18-Brănești.

S-a constatat faptul că, condamnatul Nițu Vasile, a fost deținut în perioada: 16.10.2017 - 06.08.2018 - în calitate de prevenit (294 zile) în Penitenciarul 13 Chișinău, perioada 17.09.2018-21.09.2018, 29.11.2018-07.12.2018, 13.04.2019-24.05.2019, 11.07.2019-17.10.2019 (151 zile) în Penitenciarul 13 Chișinău - în calitate de condamnat, în penitenciarul 12 Bender- în calitate de condamnat, perioada 17.09.2018-17.09.2018, 21.09.2018-27.11.2018, 07.12.2018-13.04.2019, (196 zile), în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a redus pedeapsa condamnatului Nițu Vasile, pentru perioada totală de 294 zile, în care s-a aflat în detenție provizorie în Penitenciarul nr.13 Chișinău, cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Nițu Vasile, s-a redus cu 588 zile. S-a redus pedeapsa condamnatului Nițu Vasile, pentru perioada totală de 347 zile, în care s-a aflat în detenție cu statut de

condamnat în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, Penitenciarul 12 Bender, cu calcularea a 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție. Termenul pedepsei definitive stabilite lui Nițu Vasile, s-a redus cu 104 zile. S-a redus termenul pedepsei definitive a condamnatului Nițu Vasile, stabilită prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 04.10.2018, în total cu 692 zile. În rest cererea s-a respins ca neîntemeiată.

2. Încheierea nominalizată a fost atacată cu recurs de către reprezentantul Penitenciarului nr.9 Pruncul, Eduard Timofei prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri.

2.1. Condamnatului Nițu Vasile a declarat recurs prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii, cu admiterea integrală a cererii deținutului Nițu Vasile împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale integral.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2021, au fost respinse recursurile declarate, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 09 februarie 2021.

Instanța de recurs a precizat că, având în vedere faptul că s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, instanța de fond corect a considerat necesar de a calcula două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, ce ține de perioadele deținerii în calitate de prevenit: 16.10.2017 - 06.08.2018 în Penitenciarul 13 Chișinău, astfel încât termenul pedepsei definitive lui Nițu Vasile să fie redus cu 588 zile.

De asemenea, prima instanță corect a dispus reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție ce ține de statutul de condamnat, pentru 347 zile, urmând a fi reduse 104 zile.

Astfel, instanța de recurs a reținut că în total urmează a fi dispusă reducerea pedepsei definitive a lui Nițu Vasile cu 692 zile.

Instanța de recurs a apreciat că, remediul aplicat în speța dată, este unul adecvat și suficient, bazat pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt cu o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

În atare circumstanțe, instanța de recurs a stabilit, că prima instanță a pronunțat o încheiere întemeiată și motivată, iar în situația în care instanța și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).

Drept urmare, instanța de recurs a indicat că cererile de recurs declarate de către reprezentantul Penitenciarului nr. 9, Pruncul al ANP MJ RM, Eduard Timofei și de către

condamnatul Nițu Vasile nu sunt însoțit de argumente plauzibile și probate și urmează a fi respinse, iar încheierea primei instanțe menținută.

4. Împotriva deciziei, condamnatul Nițu Vasile a declarat recurs în anulare, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral plângerea depusă împotriva administrației Penitenciarului.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.452 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art.401 alin.(1) pct.2) și 3) Cod de procedură penală și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art.455 alin.(2) pct.7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art.453 Cod de procedură penală și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de recurs prin care a fost menținută încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art. art.447-449 Cod de procedură penală, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin.(1) art.452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Respectiv, recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs din speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art.455 alin.(2) pct.7), art.453 Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art.455 Cod de procedură penală.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(2), art.432 alin.(2) pct.1), art.453, art.455 și art.456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de petiționarul Nițu Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2021, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 05 mai 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie